

Författarporträtt i urval

MICHAEL BRANNÄS (1945-) har verkat som fotograf hela sitt yrkesverksamma liv med reportage i veckopress som anställd i Åhlén & Åkerlund och i eget företag. Han fortsätter att fotografera och visar sina bilder i sociala medier och som här i utställning. Läst böcker har han alltid gjort, därför har han ofta anlitats för författarporträtt. Här ett urval kvinnliga författare från sent 1960 till 70-tal.

HÄR KOMMER FÖRFATTARNA. GISSA VEM SOM ÄR VEM!

Maja Ekelöf, 1918 -1989

Städerska och författare som väckte sensation med sin bok *Rapport från en skurhink* 1970. Hon brevväxlade med den då inspärrade Tony Rosendahl. Brevet utgavs 1972 med titeln *Brev*. 2022 utgavs Nina van den Brinks biografi över Maja Ekelöf: *Jag har torkat nog många golv*.

Alice Lyttkens, 1897-1991

På sin tid Sveriges mest utlånade författare. Känd för sina kvinnohistoriska romaner och självbiografen i många delar: *Leva om sitt liv*.

Dagmar Lange, 1914-1991

Litteraturvetare och skolledare. Känd för sina deckare som hon skrev under författarnamnet Maria Lang. Kommissarie Christer Wijk förekommer i kriminalromanerna, ofta som utredare av mord inom borgerliga kretsar där känslorna kokar och erotiska hemligheter frodas under en sval och kontrollerad yta. Miljön var ofta småstaden Skoga, som i verkligheten var hennes hemstad Nora,

Ulla Isaksson, 1916-2000

Författare och känslig skildrare av mänskliga relationer i bl.a. *Paradistorg*, som filmades. Skrev också manus till film och teater. Tillsammans med Erik Hjalmar Linder skrev hon biografin över Elin Wägner i två delar: *Amazon med två bröst* (1977) och *Dotter av moder jord* (1980). 1994 publicerades Ulla Isakssons självbiografiska *Boken om E*, som handlar om hur hennes make drabbades av Alzheimers sjukdom. *Boken om E* filmatiserades 2001 i regi av Bille August med titeln *En sång för Martin*.

Doris Lessing, 1919-2013

Författare till verk med självbiografiska inslag. *Martha Quest* heter första delen i en serie om en ungs kvinnas utveckling. *Den femte sanningen* (1962) ses som en feministisk bibel. 2007 belönades hon med Nobelpriset i litteratur med en motivering som hon fnös åt!

Ulrika Knutson, 1957-

Litteraturvetare, journalist, författare. Gav 2004 ut boken *Kvinnor på gränsen till genombrott* om medborgarskolan på Fogelstad och 2021 en biografi över Elin Wägner - *Den besvärliga Elin Wägner* Ulrika Knutson är en känd röst på radio och tv och föreläser flitigt om Elin Wägner.

Astrid Lindgren, 1907-2002

Hela världens författare för barn och ungdom genom bl.a. Pippi Långstrump och Ronja Rövardotter. 2014 utkom *Denna dagen, ett liv. En biografi över Astrid Lindgren* av Jens Andersen. Astrid Lindgrens *Krigsdagböcker 1939-1945* gavs ut 2015. Filmen "Unga Astrid" skildrar Astrid Lindgrens ungdom. Astrid Lindgren bidrog generöst till inköpet av Elin Wagners Lilla Björka 1994.

Barbro Alving (Bang), 1909-1987

Journalist och författare. Känd som kåsör under namnet "Käringen mot strömmen". God vän till Elin Wägner, som inspirerade henne till radikal pacifism, vilket åsamkade henne fängelsestraff. Samlade material till biografien över Elin Wägner som Ulla Isaksson och Erik Hjalmar Linder fullföljde.

Agneta Pleijel, 1940-

Författare, manusförfattare och kulturjournalist. Ses ofta i Babel på tv. Impulser från hennes eget liv finns i flera av hennes verk. Första delen av en självbiografi kom 2015, *Spådomen – en flickas memoarer*. *En vinter i Stockholm* har givits ut på minst 16 språk. Senaste boken heter *Dubbelporätt*.

Marianne Ahrne, 1940-

Filmregissör och författare. Har företagit ett stort antal upptäcktsresor i svårtillgängliga trakter av [Asien](#) och [Afrika](#), vilket hon skildrar i flera av sina böcker. I filmen *Kamelresan* från Rajasthan i Indien deltog hon i kapplöpningstävling med kameler.

Margareta Strömstedt, 1931-

Författare och journalist. Uppmärksammades för sina delvis självbiografiska ungdomsböcker om Majken som växer upp i Moheda. Har även skrivit vuxenböcker med självbiografiska inslag. Astrid Lindgren var en nära vän och 1977 kom Margareta Strömstedts biografi över sin vän. Mycket uppmärksamhet fick de starkt personligt skrivna böckerna *Natten innan de hängde Ruth Ellis* och *Jag skulle så gärna vilja förföra dig – men jag orkar inte* (2013). En film av Margareta Strömstedt om Elin Wägner, "Dialogen fortsätter", finns på SVT Öppet Arkiv.

Bodil Malmsten, 1944-2016

Författare, dramatiker och kulturskribent. Malmsten debuterade 1994 med *Den dagen kastanjerna slår ut är jag långt härifrån*. Med romanen *Priset på vatten i Finistère* (2001), om att bryta upp och välja en helt ny riktning i livet, fick hon ett nytt publikt genombrott. Hon bloggade om sin sjukdom när hon fått diagnosen cancer. Hennes sista bok blev diktsamlingen *Det här är hjärtat* (2015).

Kerstin Ekman, 1933-

Författare och ledamot av Svenska Akademien 1978 på samma stol, nummer 15, som Selma Lagerlöf och Elin Wägner. Debuterade som deckarförfattare. 1974-83 skrev Kerstin Ekman en romansvit, *Kvinnorna och staden*, som inspirerats av Katrineholms utveckling från stationssamhälle vid stambanan till en modern industristad. 2007 blev hon skoglig hedersdoktor vid Sveriges lantbruksuniversitet för sina kunskaper om skog och hur den utnyttjas. I senaste boken, *Löpa varg* (2021), omvärderar en pensionerad jägmästare sitt liv och sina kunskaper om skogen. Kerstin Ekman medverkade när Elin Wägner-sällskapet 2004 hade årsmöte i Börssalen på Svenska Akademien.

Katarina Frostenson, 1953-

Lyriker, översättare dramatiker. Invaldes i Svenska Akademien 1992. Lämnade 2018 i efterdyningar av #metoo och kulturföreningen Forum, som drevs av hennes man Jean-Claude Arnault.

Maria Gripe, 1923-2007

Barn- och ungdomsförfattare, menade själv att hon skrev för barn i alla åldrar. Många av böckerna illustrerades av maken Harald Gripe, t.ex. de fem böckerna om Elvis Karlsson. Maria Gripe skrev mycket för radio. *Hugo och Josefin*, *Glasblåsarnas barn* och *Agnes Cecilia* har filmats.

Katarina Taikon, 1932-1995

Författare och människorättskämpe. Debuterade som författare 1963 med den självbiografiska *Zigenerska*. Mest känd för sina barn- och ungdomsböcker i *Katitzi*-serien, som började ges ut 1969. Som rom var hon aktiv i samhällsdebatten om de svenska romernas rättigheter.

Ebba Witt Brattström, 1953-

Litteraturvetare, doktorerade på en avhandling om Moa Martinsons författarskap. Satt i redaktionen för nordisk kvinnohistoria 1981-1996. Politiskt aktiv i tidigt 70-tal i Grupp 8 och Stödstrumporna. Senaste publikation 2019 *Historiens metoo-vrål: Är jag inte människa*. Mottagare av Elin Wägner-sällskapets Väckarklocka 2015. På bilden tillsammans med Horace Engdahl som hon var gift med 1989-2015.

Kerstin Thorvall, 1925-2010

Författare, illustratör och journalist. Utbildade sig till modetecknare på Beckmans. Debuterade skönlitterärt med *Boken till dig* 1959 och skrev därefter böcker som riktare sig både till barn, ungdomar och vuxna. Uppskattningen av hennes författarskap ökade genom den memoarliknande trilogin *När man skjuter arbetare* (1993), *I skuggan av oron* (1995) och *Från Signe till Alberte* (1998).

Kristina Lugn, 1948-2010

Poet och dramatiker. 1972 debuterad Kristina Lugn med diktsamlingen *om jag inte*. 1983 fick hon sitt genombrott med *Bekantskap önskas med äldre bildad herre*. Hennes pjäser har spelats på Dramaten och Teater Brunnsgränd. 2003 tilldelades hon Bellmanpriset och 2006 Stiftelsen Natur och Kulturs kulturpris. Kristina Lugn valdes 2006 in i Svenska akademien på stol nummer 14.

Carina Rydberg, 1962-

Rydberg blev 1997 känd för sin självbiografiska nyckelroman *Den högsta kasten*, som "vållade storm i litteratursverige" för sina i många fall mindre smickrande porträtteringar av kända svenskar, nämnda vid namn. Roman *Djävulsformeln* gick ännu ett steg längre. Hon har varit kolumnist i Aftonbladet.

Tove Jansson 1914-2001

Författare, illustratör, konstnär och världsberömd skapare av serier och böcker om Mumintrollen. Hennes första vuxenbok, självbiografin *Bildhuggarens dotter*, utgavs 1968. En känd sångtext finns också bland hennes alster, "Höstvisa" som är tonsatt av Erna Tauro. Tove Janssons böcker har översatts till 45 språk.

Elsie Johansson, 1931-

Anställd vid Posten i 30 år, innan hon vid 48 års ålder debuterade som poet med diktsamlingen *Brorsan hade en vevgrammofon*. Sitt stora genombrott fick hon med trilogin *Berättelsen om Nancy (Glasfåglarna, Mosippan och Nancy)*, för vilken hon blev flerfaldigt prisbelönad, bland annat med Aniarapriset. Hon har också fått utmärkelsen Litteris et Artibus. Mottagare av Elin Wägner-sällskapets Väckarklocka 2004.

Anna Wahlgren, 1942-

Författare och samhällsdebattör. Främst känd för *Barnaboken* som utgavs 1983. Hon har också skrivit romaner, novellsamlingar, dikter, en barnbok och en självbiografi i tre delar samt varit en ibland kontroversiell deltagare i offentlig debatt om barnuppfostran.

Vibeke Olsson, 1958-

Författare och baptistpastor. Debuterade som 17-åring med ungdomsromanen *Ulrike och kriget*, om en, av propaganda, övertygad tolvårig nazist. Hon har under sitt författarskap ofta återkommit till två helt olika historiska miljöer: Andra världskrigets Europa och Romerska riket. Hennes fem senaste böcker handlar dock om Bricken, en kvinna som lever i 1800-talets Sverige.